

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Évesz évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Országos gazdaggyűlés.

A Magyar Gazdaszövetség ideai nagygyűlését június 18-án rendezik Kassán, a felvidéknek e történelmi multu metropolisában. Nem nehéz megjósolni, hogy a kassai gyűlés a mostoha gazdasági és közviszonyok dacára látogatottság dolgában aligha fog elmaradni a síófoki, kecskeméti, palicsi stb. gazdaggyűlésektől. Akinek csak egy parányi kis érzéke van a magyar mezőgazdasági törekvések iránt, tudja nagyon jól, hogy nem olyan időket élünk, amikor a magyar gazda ráérne a télenkedésre, de a mezőgazdaság érdekeiért még a legnehezebb viszonyok közt is szakít időt magának sikra szállni.

Ezen gazdaggyűlés programját még nem tették közzhírré, így azzal egyelőre nem is foglalkozhatunk. A gyűlés napjának és helyének kitűzése azonban már is jelent valamit, azt nevezetesen, hogy a Magyar Gazdaszövetség következetesen munkálkodik a saját programja egy igen jelentős részének megvalósítása érdekében. Arról van ugyanis szó, hogy az

ország különböző vidékein lakó földmivelő nép ismerje meg egymást, ismerje meg saját hazáját, hazájának ama jelentősebb gócpontjait is, melyeket egyrészt a történelmi mult, másrészt a mezőgazdasági termelés intenzivitása, vagy pedig dus természeti kincsei avatnak igazi gócpontokká. A mult évben a kies Balatonvidékre hívta össze a Magyar Gazdaszövetség tagjait, a földmivelő nép ezreit. Azelőtti időben Kecskeméten volt a nagygyűlés, a Nagymagyaralföld ez önerejéből fejlődő városában, amelyet nagygyá épen a mezőgazdasági termelés fejlettsége tett. Most Kassa felé irányítja a Gazdaszövetség a földmivelők figyelmét, ahol a száműzetésből visszatért nagy fejedelmünk, II. Rákóczy Ferenc hamvai nyugszanak.

Kassa városa ezenkívül egy pár lépésnyire fekszik a magas Tátrától és annak bűbájos vidékétől, amely természeti szépségek dolgában vetekszik a Balatonnal. Kassa város egy pár lépésnyire van mindössze Tokaj hegyaljától, a királyok borának s a borok királyának termőföldjétől, amely mezőgazdasági termény

egymaga biztosítja évszázadok óta világhírét a magyar termőföldnek. Ha mindezekhez hozzávesszük azt, hogy az ország távolabbi vidékeiről elzarándoklók ama vidék földmivelőiben, amelynek gócpontját Kassa képezi, egy valóban szorgalmas és szívós népfajt ismernek meg, amely nem csupán a mostoha éghajlati és talajviszonyokkal küzd már századok óta, de a leghevesebb nemzetiségi áramlattal is s ennek dacára a mezőgazdasági termelés dolgában számottevő eredményeket mutathat fel s szívében pedig megmaradt szinmagyarnak, amint ezt Rákóczy kurucái legjobban bizonyítják.

Kassa város ezenkívül a felvidék kulturközpontja is. Kulturális intézményei messzeföldön híresek. Ez a kultúra is mindig szintiszta magyar volt, abban a korszakban tehát, amikor a magyarságot a kultúra mezején állandóan veszedelem fenyegeti, bizonyára csak tanulságos lesz egy ilyen kulturális központnak s valamennyi százados emlékének beható megtekintése. Fel Kassára! ez legyen tehát a jelszó a közel-

PADLÓOLAJ

iskolák, óvodák, posta és egyéb hivatalok, kávéházak, szállodák, kereskedői és iparüzletek padlóinak pormentesítéséhez, cégünk-nél többféle minőségben a legelőnyösebben szerezhetők be.

Ugyszintén az összes fertőtlenítő szerek nagyobb vételnél gyári áron.

RÁCZITS és CZVRKUSITS

nagykereskedők festékosztálya,

Zombor, Szentgyörgy-tér 6.

100-33

jövőben nem csak a magyar gazdák körében, hanem azok körében is, akik a földmivelő nép társadalmi vezetésére hivatottak.

Az ujságírás elfajulása.

A legutóbb lezajlott városi közgyűlés szombati hangjáról lapunknak 28-iki számában referáltunk, míg a folytatólagos keddi közgyűlésről lapunknak folyó hó 18-án megjelent 29-iki számában emlékeztünk meg.

28-ik számunkban a közgyűlésen történeteket tisztán pártpolitikai szempontból bírálhattuk s megállapítottuk, hogy a közgyűlés óriási többséggel — 59 szóval 29 ellenében levette napirendről néhány bizottsági tagnak a kormány választójogi javaslata ellen való állásfoglalás tárgyában beadott javaslatát s megállapítottuk ennek alapján a munkapártnak óriási fölényét a függetlenségi párttal szemben.

29-ik számunkban a vitának arról az elfajulásáról beszéltünk, mely a város által vásárolt 2 drb hintó körül támadt s mindössze annyit jegyeztünk meg, hogy az ilyen jeleneteket a jó izléssel nem tartjuk összeegyeztethetőnek.

Cikkeink — mint mindig — a szigorú tárgyilagosság határai közt mozogtak, a személyeskedésnek még árnyéka sem foglaltatik azokban s nemcsak sértő, de még erősebb kifejezést sem használunk bennök sehol, mert mi mindig be tudjuk tartani a hangnemnek azt a határát, amelynek keretei közt egy hírlapi cikknek mozognia szabad.

Sehol egy szóval nem említjük, hogy a függetlenségi párt tagjai *ne merjék a szájukat kinyitni, ne kritizál-gassanak, vagy az igazságot ki ne*

próbálják mondani, mert különben szájkosarat kapnak, hanem mindössze annyit mondtunk 29-ik számunkban, hogy a két hintó tárgyalása körül támasztott korcsmai jelenetnek a jövőben való megisméltése erősebb rendszabályok alkalmazását vonhatja maga után. Ennyit feltétlenül mondhattunk is, mert hiszen a város tiszti ügyésze már szó-lásra is emelkedett, hogy a jelenetet előidéző bizottsági tag ellen széksértési eljárást indítványozzon s ettől csak a bizottsági tag kellő visszavonulása után állt el.

A „Bácsmezei Függetlenség“ folyó hó 31-ik számában — bár mi erre a legtávolabbról sem adtunk okot, mint ez a fentebbiekből is kitűnik — oly durva támadást intéz ellenünk, mely a hírlapírás terén valóban páratlanul áll, mit a legkisebb túlzás nélkül jelenthetünk ki. Mi nem óhajtuk ezen a téren követni a „B. F.“-et, s csak őszinte sajnálkozásunknak adhatunk kifejezést, hogy egy lap a jó modornak és jó izlésnek ennyire híjával lehet, s elvakultságában, kifejezéseiben oly mélyre sülyedhet, mint a függetlenségi párt helyi organuma.

Valóban számalomra méltó a magyar ujságírás, ha ilyen termékei is lehetnek. Szerintünk az ujságírásnak nem az a hivatása, hogy válogatatlan módon gorombáskodjék és sértegesse a másik politikai irányt követő sajtót s a hírlapírás nem abban merül ki, hogy ki tud súlyosabb és otrombább gorombaságot vágni a másik fejéhez, különösen nem, mikor mi erre kaphatók nem vagyunk, hanem az elvek harca és az eszmék tisztulása.

Lapunk már egy emberöltőt meghaladó multra tekinthet vissza s bárki

is állt és áll jelenleg is a hátunk mögött, velünk vagy miattunk még soha senki szégyent és kudarcot nem vallott. Hogy azonban az ellenzéki sajtó hova fogja juttatni azt, aki a háta mögött áll, azt majd megmutatja a jövő, mert hiszen a belü mindennél jobban öl.

Mi sokkal szivesebben hallgattuk volna Hubaynak „csárda“ jelenetét s zengettünk volna erről dicshimnuszokat, de annak már igazán nem vagyunk okai, hogy a függetlenségi párt csak korcsmai jeleneteket tud produkálni s így organumuk sem emelkedhet felül ezen a hangnemen.

Szomoruan kell megállapítanunk, hogy a B. F. — bár ugyan nem Árpád vére — miként fajul — de csak magában és magának.

Izenet egy ismeretlen szabadkai urnak.

A Szabadkán megjelenő „Függetlenség“ f. évi 15. számában „Ki hazudik?“ cím alatt a szabadkai tanítókat illető cikk jelent meg. Nekem — ki az ügyet nem ismerem s nem is illet — nem lehetne hozzászólásom, ha egy ismeretlen S. ur, csupa előzékenységből ezen lapszámnak egy példányát címemre be nem küldi, s a cikket piros keretbe foglalva, annak csatánosabb s már ismert kifejezésekkel tett részeit pirosan aláhuzva, különös figyelmembe nem ajánlaná.

Ugyátszik, ezen cikk utolsó bekezdéseit válasznak szánta az ismeretlen előzékeny ur ama, a bácsmezei tanítókhöz intézett kérelmemre, melyet a „Bácskai Napló“, „Bácskában tettem közzé; ha igen, úgy rövid válaszom csakis az lehet, amit a Zomborban megjelenő testvérlapnak, a „Bácsmezei Függetlenség“-nek már izentem. Legkevésbé sem csodálkozom, hogy ily stílus és modorban irt cikkért lelkesedik az ismeretlen ur, hisz egyik varju a másiknak nem vájja ki a szemét. Ismételem hangoztatom, hogy a tanítói állás-hivatással össze nem egyeztethető azon

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Tóth Kálmánról.

Irta és az „Apatini Lyceum-Egyesület“-ben 1813. évi április 13-án felolvasta: **Dömötör Pál.**

Mielőtt hazánk egyik nagy költőjéről, szülővárosom: Baja magasan kiváló fiáról, ebben a díszes körben felolvasásomat megkezdéném, köszönetemet fejezem ki az apatini lyceum-egyesület mélyen tisztelt intézőségének, hogy e feladat teljesítését reám bizni méltóztatott.

A 32 év alatt, mióta a költő szerelem-től, csalódástól, emberi hálátlanságtól zaklatott nemes szíve megszünt dobogni, nem első ugyan ez alkalom, hogy ifjuságom legszerettebb dalmokáról meggyujtom az emlékezés szövétnekét, de örömmel tölti el lelkemet, hogy ezzel a mai keretben a költő egész életét s egész irodalmi és közpolgári tevékenységét lehet alkalmam bevilágítani.

Szándékomban még sincs felolvasásomat az életrészletességével és a méltatás apróra analízáló fejtegetésével tenni: csak becses türelmük nagyobb mértékű igénybevételére nélkül egyszerűen elbeszélem élete folyását, kezdve boldog gyermekkoránál, követve ifjusága álmait, megállva szíve bimbózó reményeinél, szomoruan időzve azok összeomlásánál, lelkesedve ifju és férfikora

sikerein s kiterve a bűk és keservek sivatagáról kedves humorának, vagy az élete történetével összefüggő derűsebb mozzanatoknak vidám oázisaira is.

A költőről, ki egykor a haza egyik legnépszerűbb, sőt a magyar nők legkedveltebb dalmoka volt: ki az elnyomatás korszakában dalaival, hazafias költeményeivel, élelapi működésével, színműveivel folyton emelte a közérzületet, ébren tartotta a jobb jövőbe bizó közszellemet, a költőről időszerű is megemlékezni — s vajha minél sürűbben ujitának fel emlékezetét, példaadásával, költeményei szavalásával, dalai éneklésével hazaszerte, — főleg napjainkban, mikor költészetünkben minden, ami nemes és szép, kiveszöbe indul, s minden, ami nemtelen és rút, annak helyére törekszik, mintha a modern kultúra egyik feladata volna az erkölestelen irányzatoknak az irodalom és művészetek területén való meghonosítása; a hazafias érzéseknek pedig a lanton alig van hangja, a mesében alig van története, a színpadon alig van cselekvénye.

Hej, mi más volt a Tóth Kálmán ideálisan tiszta költészete, midőn az ő gyengéd, nemesen érző szíve dalra dobbant! Modern költő volt ő is, mert hiszen a modernség mi egyéb a költői irodalomban, mint a szellem megnyilatkozásának, formára és tartalomra nézve ujszerű fejlődési fokozata.

Mi egyéb a Vörösmarty magasztos lírája, mint a Berzsenyi klasszikus óda-költészetének zengesebb alakban, gazdagabb érzelmi és képzelmi tartalommal modernné fejlettsége; mi egyéb a Petőfi népies lantja, mint a Balassa Bálinttól kezdve, a kuruc költészetben, a Csokonai, a Kisfaludyak és a Czuczor lantján majd erősebben, majd gyengébben fölcillámlott, de meg ismét idegen vizekbe tévedt népies érnek a géniusz szabályozása által modernné emelkedett, gazdag hullámlása? És Tóth Kálmán föllépte a Petőfi hatását nyomon követte: elragadta őt is e népies modern líra; ennek formái és ritmusa élénk érzékével alkotta dalait ő is. Így az ő költészete szintén modern kultusza volt a népies lírának, de tartalmában a saját szíve és saját lelke kincseivel. Ezért az irodalomtörténet ma már úgy állítja őt Petőfi mellé, mint önálló egyéniségű dalköltőt, nem pedig mint annak utánczóját.

De míg az irodalomtörténet muzsája az elismerésnek ezt a hervadhatlan koszoruját nyújtotta a költő megdicsőült szellemének, volt része az édes-bus dalok zengésekor a tapsok mellett méltatlan kritikái támadásokban is, — épp' úgy, mint Petőfinek, — épp' úgy, mint Vörösmartynak, — épp' úgy, mint Berzsenyinek. De erről később.

Mint említém, Baján született, és pedig 1831. évi március 3-án, abban a zöldfa-utcai

eljárás, hogy a tanítóegyletekbe tanügyi, pedagógiai kérdések helyett pártpolitikát visznek be s ott a vezetőség a tanítót aszerint béli meg, osztályozza, amint az privatim egyik vagy másik politikai párthoz tartozni látszik. Hol itt az egyéni szabadság, a meggyőződés kölcsönös becsülése?! Hát mily politikai párt keretében és harcokkal gondolja ezen ismeretlen ur a tisztességes tanítói érdekeket kiküzdhetni?! Csak nem a szociáldemokratákkal szövetkezve?! Higgyétek el, hogy ez a tanítói érdekek és a szociáldemokraták közötti viszony mindennek előtti! Megfontolt és mérlegelt eljárással mindig bizalmasabb a siker, ezt bizonyítja a tapasztalat.

Nevezhetik stréberkedésnek, az illető tanítókat parazitáknak, nem fogja az azok számát csökkenteni, kikben van annyi bátorság, ezekkel szemben az ellentáborba állani. Az ostromlás csak használhat, a pellengérelés pedig nem árul meggyőződve, hogy a tanítók ezen higgadtabb és józanabb gondolkodásu része képezi a tanítóság zömét. Nem gondolja-e azt, hogy a vihar, melyet az önkéntes politikai párt szolgálatába szegődött tanítók, vagy ezek szószólói ellenünk támasztanak, irányt változtathat s hogy még erősebb bombolásában önöket seprí el! No majd meglátjuk! Egyelőre köszönet a figyelmes ismeretlen szabadkai urnak, ki szíves volt a „Függetlenség” f. évi 15. számát nekem megküldeni. Legyen meggyőződve, hogy ezért mindig viszonzószolgálatra kész hiva lesz és marad

Hetényi Hesz Márton.

H I R E K.

Kinevezés. Ófelsége dr. Szántó Ferenc kir. járásbíró, a zombori kir. járásbíró-ság vezetőjét a VII. fizetési rangosztályba nevezte ki.

Művészestély. A zombori kaszinó egyesületi pénztára javára dr. Lányiné Regezy Ilona hegedűművész, Balla Kálmán a „Magyar Színház” tagja és Lányi Ernő zongoraművész közreműködésével, május hó 3-án a polgári kaszinó termében és kert-helyiségében hangversenyyel egybekötött tánc-estélyt rendez. A hangversenyen előadásra kerül: I. Tartini: Szonáta. II. a) Godard: Adagio. b) Sarasate: Yota de Pablo. III. a) Lányi Magyar románc. b) Brahms-Joachim: Magyar tánc hegedű számok és Lányi: Elegia

házban, mely a múlt század 30-as éveiben urasági tiszti lakul szolgált. Atyja, Tóth György, mint a Grassalkovits herceg uradalmi számtartója, lakott benne 1840-ig, mikor a nagy tűzvész ezt is elhamvasztotta. A telek idegen tulajdonba ment át s a fölépített újabb házat jelölték meg később a költő emléktáblájával, az utcát pedig nevével.

A tűzvész alatt életveszélyvel menekült Tóth György családja is a szőlők közé, honnan csak napok múlva telepedett át a Grassalkovits palotájába, a mai városházára. Itt sem lakott sokáig, mert a Grassalkovits-családnak 1841-ben történt kihalta után az új uraság, Horváth, felajánlotta Tóth Györgynek, hogyha épít magának házat, ingyen kap hozzá az uradalomtól téglát és fát. Erre Tóth György megvett egy hosszú és sikátor-szerű keskeny telket, melynek egyik vége a Grassalkovits-féle palota előtti nagy piaci térig, másik vége pedig háztelkek között addig a szűk utcáig nyúlt, mely a későbbi Bódog-tér felől kezdődve a Sugovica-folyóig húzódik.

Érdekes, hogy miképp építette be Tóth György uram a vásártelket. Ennek a piaci, tehát a szebbik részén, épített egy kétszobás olcsó bérlakást, a szűk utcai részén pedig a kapu egyik oldalán hambárt, másik oldalán az utcáról kamarával kezdődő udvari lakást, a családja számára. Ilyen volt

és Huncuozsk zongorán előadja a szerző. Kezdeté pont 1/2 9 óra. Az előadásra szóló fentartott helyek ára 4 kor. A személyjegy ára 3 korona, előjegyezhető: Schön Adoll könyvkereskedésében. Felülfizetések nyugtáztatnak.

A magyar kormány részvétele az ujvidéki pünkösdi aviatikai ünnepségeken. Örömmel közöljük, hogy Matkovits Béla főispán a május 11. és 12-iki nagy aviatikai ünnepségek előkészítő bizottságának régebbi határozata alapján Lukács László miniszterelnök, belügyminiszternél, Beöthy László kereskedelemügyi és Hazay Samu honvédelmi minisztereknél személyesen tisztelegvén és őket az ujvidéki ünnepségek védőségének elvállalására szintén felkérvén, a nevezett miniszterek készséggel kijelentették, hogy a védőséget elfogadják és egyben a főispán kérésére kilátásba helyezték, hogy az ujvidéki aviatikai ünnepségeken személyesen is megjelenjenek.

Egyházmegyei hírek. Kápláni minőségben áthelyeztettek Ivanovics András Lupaspusztáról Tavankutra, Koleszár András Homokméggyről Ludasra, Lippay Imre Temerinből Homokméggyre. Az érseki hatóság keleti tanítóvá Deszkás Gusztávot nevezte ki.

Tóth Kálmán-estély Apatinban.

A Schmausz Endre ny. főispán elnöki ezetése alatt álló „Apatini Szabad Lyceum Egyesület” 1913. évi április hó 16-án az apatini kaszinó egytel e célra átengedett helyiségeiben Tóth Kálmán-estélyt rendezett felekes és tartalmas műsorral, mely a következő volt: 1. Nyitány. Előadta az „Apatini Salon Orchester.” 2. „Tóth Kálmánról.” Irtta és felolvasta Dömötör Pál. 3. Tóth Kálmán „Befutta az utat a hó” Allaga Géza által és „Hegedülnek szépen muzsikálnak” Simonffy Kálmán által zenésített dala. Énekelt Schaffer Jakab, zongorán kísérte báró Babarczy Jenőné. 4. „Hervoja története” Tóth Kálmántól. Szavaltta Tessényi Bella. 5. Tóth Kálmán „Búra hajlik”, Allaga Géza által és „Búra közé száll a dalos pacsrta”, Simonffy Kálmán által zenésített dala. Énekelt dr. Dömötör Aladár, zongorán kísérte dr. Dömötör Aladár. 6. „Előre” Tóth Kálmántól. Szavaltta Windisch Lajos. 7. Tóth Kálmán „Eger városban dob, dob, dobolnak”, Allaga Géza által zenésített és Schaffer Jakab által zenekarra átírt dala. Előadta az „Apatini Salon Orchester.” — A közönség zsúfolásig megtöltötte a nagy termet és minden számot zajosan megtapsolt. — A felolvasás közlését mai tárcánkban kezdjük meg.

Eljegyzés. Szárich Géza zentai polgármester eljegyezte Szegeden özv. Dala Károlyné urinót.

Türr István emlékmű bizottság. Budapestről írja tudósítónk: Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság disztermében szombaton bizalmas értekezlet volt Harkányi Frigyes v. b. t. t. elnöke alatt, ki ismertette az egybegyűltek előtt az összejövetel célját. Néhai Türr István tábornoknak ugyanis, aki a magyar népek és névnek a külföld előtt is megbecsülést és tiszteletet szerzett, a kerepesi temetőben egy korhadtt fakeszt hirdeti emléket. Az értekezlet Ormódi Vilmos indítványára elhatározta, hogy a közeli napokban megalakítja a Türr emlékbizottságot, amelynek előkészítésére öttágu bizottságot küldött ki az értekezlet.

Elhunyt országgyűlési képviselő. Folyó hó 21-én Nagykikindán elhunyt dr. Bogdán Zsivkó országgyűlési képviselő. Az illető a munkapárt kimagasló tagja volt s több ízben a képviselőházban sikerült beszédet is mondott. Lelkes hiva és uttörője volt a szerb-magyar barátságának s igen nagy érdemei vannak akörül, hogy Torontál megyében a magyar szerb viszony oly szilárd alapon áll. Temetésén városunk képviselője, dr. Konyovits Dávid is részt vesz.

Visszahelyezés. Schöffler Imre mérnök, ki az ujvidéki máv. osztálymérnökségtől csak nemrég Zomborba helyeztetett át, ismét visszahelyeztetett Ujvidékre.

Meghívó. A vármegyei tüzoltó szövetség választmányának tagjai folyó évi április hó 27-én (vasárnap) d. e. 9 órakor Zomborban (vármegye székháza kistermében) megtartandó választmányi ülésre meghívotnak. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tüzrendészeti szaklapok bekötésének engedélyezése. 3. A folyó évi tanfolyam határidejének megállapítása, valamint az előadók kijelölése. 4. Az óverbázi önkéntes tüzoltótestület átírata az idei közgyűlés és tüzoltói versenyeknek Overbázon leendő megtartása tárgyában. 5. Az országos tüzoltó szövetség átírata a tanuló ifjuságnak kiképzése tárgyában. 6. Salapáthi Kálmán kérelme a „Haladás” című lap segélyezése tárgyában. 7. Egyéb indítványok.

Gyászhir. Sulyos csapás érte Sztrilich Kálmán óbecsei segédtelekkönyvvezetőt. Neje szerdán délelőtt hosszas szenvedés után 36 éves korában elhunyt. Az elhalt fiatal urnót két kis árvája és férje siratja. Temetése pénteken volt élénk részvét mellett. A járásbíró-ság, adóhivatal, községi előjáróság testületileg jelent meg a gyászszertartásnál.

Dr. Konyovits Dávid ügyvéd lakását és ügyvédi irodáját áthelyezte ugyanon felépített kétemeletes házának első emeletére (Petőfi-utca 5. sz. a nagy szerb templommal szemben).

itt az ugynevezett „utcai front”: hambár és kamara. A kamara után jött az udvarban két kis szoba, melyben lakott a család, utána konyha, melyen át lehetett csak a lakásba bejutni, ezután pedig egy kis irodai szoba. Az utcáról nézve semmi hangulatkeltés, a keskeny udvarban pedig semmi levegő. Tóth György uram nem is itt, hanem a Sugovica partján sétálgatott, évtizedekig egy és ugyanazon fehér cilinderrel a fején, — mikor már, törődöttsége miatt, lemondott volt a hivataláról.

Ebben, az éppen nem költői stilben épült házban, serdült fel a szerelem és szeretet édes szavu, meleg érzésű költője, ki ezt a lakot minden egyszerűsége mellett is, mennyire szerette!

Mert nem volt még ennél soha se tisztább lak, Nem ismerték itten talán hallásból sem Bűneit a büszke, fényes palotáknak,

amint ezt később, a „Szüleim aranylakodal-mára” című költeményében írta.

És tőszomszédságában, az utca sarkán állt a Spiczereknek a város felé néző emeletes háza; ebben nyílik majd a szép „vadrózsa”, ki költővé fogja ihletni Kálmánunkat. A Spiczerek házának átellenében pedig, oldalt, kialakul majd a Bódog-tér, melyen a szép „vadrózsa” költőjének szobrát fel fogják állítani...

Mikor Horváth uraság meglátta a furesa épületet, csaknem lehordta Gyuri bácsit (amint

ezt velem a költő rokona, Allaga Ottó bajai ügyvéd barátom közli), hogy az ingyen téglából és fából oly szűk házat épített nagy családjának.

Pedig élt-halt a családjáért. Meg is áldotta gyermekekkel az isten: 20 év alatt tizenegyet, fiúval, leánnyal, felváltva. Egyik-másik korán elhalt, maradt mégis elég. A család nem volt gazdag, szerényen élt, de művelt volt és kedves, — az apa puritán erkölcsű, egyenes lelkű. Ő is szeretett olvasni, különösen vallásbölcselmi munkákat; ezért írta költő fia az említett költeményében ezt is:

Es itt bölcselkedett az én édes apám,
Szívemben szent hittel, ajkán igazsággal.

De kissé különcdőlő volt. Így: szemét behunyva órákig elbeszél, mialatt hallgatósága persze észrevétlenül elpárolgott. A könyvben pedig, amint azt olvasta, minden sort, kivétel nélkül, alávonalt.

Felesége — Nichsty Teréz — a hitvesek és édes anyák mintaképe volt, kiről költő fia később a legszebb és legmeghatóbb költeményeinek több darabját írta, így az idézett költeményében a következő gyönyörű versszakot is, melyet majd az áldott jó anya sírkövére is fölvésetett, a vers elejének megfelelő változtatásával:

Itt lakott a földön legáldottabb anya,
Gonddal, ápolással, szeretettel tele,
Jóság, minőt a föld soha többé nem szül,
Minőt el nem képez a költészet, rege,

Hangverseny. A zombori gör. kel. szerb egyházi, a zombori szerb tanító és tanítónői képző intézet és a zombori gör. kel. szerb iparos dalárdák együttes hangversenye tegnapelőtt délután a városháza dísztermében kevésszámú, de intelligens közönség előtt tartatott meg. A különböző számok gyönyörű harmoniája mi kívánni valót sem hagyott. Czeits és Blazsek karmesterek szakképzettsége és a dalárdák fegyelmezett-sége méltó bizonyítékai annak a lelkiismeretes munkálkodásnak, amellyel a vezetősükre bízott egyesületekkel foglalkoznak, de kiemelendő a tagok odaadó, lelkes szorgalma és ambíciója. Az egyházi dalok szépsége, a szebbnél szebb dallamok varázsa lelkes hangulatot teremtett s a közönség egyforma melegséggel tüntetett a fellépő dalárdák mellett. Különösebb érdekessége volt a hangversenynek, hogy a gör. kel. szerb egyházi dalárda először kísérletezett állandó vegyeskara mellett a nehezebb és több zenei routint kívánó, szélesebb keretekben mozgó és terjedős konstrukciójú férfikkal. Elismerésre méltó módon oldotta meg a kar a feladatot s a dalárdának ezen műfajnak a kultiválásánál is a legszebb jövőt jósoljuk. Jó hanganyag, kiváló vezetés, szorgalom meg van ugy a vezetőség, mint a tagok részéről, nem kell tehát egyéb, mint a közönség ridegségének megtörésével egy kis támogatás:

Kirándulás a magas Tátrába. A „Magyar Gazdaszövetség” által folyó évi június hó 18-án Kassán rendezendő nagy gazdaságkongresszus alkalmával a „Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete” a magyar alpesekre, a magas Tátrába, kirándulást fog rendezni. Az utirány Budapest, Fülek, Zólyom, Ruttka, Csorba, Csorbató, Tátraszéplak, Tátrafűred, Tátralomnic, Barlangliget, Dobsina, Poprad-Felka, Kassa, Budapest és onnan hazafelé. A kirándulás június hó 13 tól 19 ig fog tartani. Az utiköltség Budapesttől — oda s vissza (III. osztályú vasúti jegy, 6 napra teljes ellátás, kocsik, belépődíjak, stb. beleértve) 87 korona 80 fillérben van megállapítva. A részletes program a jelentkezőknek meg fog küldetni. A kirándulásra előjegyzéseket az egyesület titkári hivatala (Zombor, Rákóczi-ut 17. sz.) május hó 20-áig elfogad, amely időre az utiköltség is beküldendő, hogy a rendezés körül akadályok föl ne merülhessenek.

Ki mindig áldozott s nem tudta, hogy áldoz,
Hasonló a vért odadó madárhoz.

Jóság- és szeretettel csinált rendet is az édesanya az élénk gyermekek között, kiket a természet sok tehetséggel, érzékeny és szerető szívvel áldott meg, de elevenség-gel is. Kálmán volt az anya kedvence, ki később megkapóan írta le, miképen titkolta ezt édes anyja, hogy a többi gyermekben a feltékenységet föl ne ébreszse. Viszont Kálmán imádattal szerette édesanyját. Leányos arcu, sápadt, fekete haju és szemü, kistermetű fiu volt, természetes vidámsága, eleven eszűsége mellett is ábrándokra hajló, ki elkóborolt a füzesek mentén, hallgatta a madarak, vagy a nép nótáit. Szíve áradozott a gyengédségtől és szeretettől. Vonzódott testvéreihez, ezek között legjobban Rizához, mint mondani szokta: „muzsájához”, aztán Jolánhoz és a kis dévaj Flórához, kit örökké csókokkal üldözött. Riza — utóbb Kempelen Győzőné — több csinos elbeszélést, Jolán — utóbb Lonkay Antalné — pedig több szép költeményt írt.

Iskolatársai csupa megtermett bajúzos legények voltak, kiknek a lecke fölmondásakor nagy ügyességgel sugott. Ő volt köztük a legkisebb s első volt az osztályban. Szerették tanulóitársai, ölükbe, vállukra kapták s engedték, hogy onnan a kis első eminens a bajúszukat kipederje.

Mint 6-ik iskolás diák, minden társánál

Adomány. A szabadkai gyógyszerészek újevi megváltás címén négyszázhatvan koronát adományoztak a szabadkai „Szeretet” négyületnek.

Hangverseny a Vadászkiirtben. A szabadkai 86-ik gyalogezred 40 tagu zenekara fog e hó 27 én, vasárnap a Vadászkiirt nagytermében hangversenyezni. A hangverseny, mely a legkiválóbb operákat és újdonságokat öleli fel, elsőrangúnak ígérkezik. Ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe. Belépődíj 60 fillér. Kezdeté fél 9 órakor.

Szarvasmarhadíjazás Küllődön. A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete küllödi fiókegyesületének közreműködésével és a községi előjáróság anyagi támogatásával folyó évi május hó 18-án Küllöd községben díjazással egybekötött tenyész sarvasmarhakiállítás rendez. Ezen gazdaünnepélyre nagyban folynak az előkészületek s a jelek után ítélve, — tekintve azt, hogy a község már éveken keresztül Tolnamegyéből bonyhádi tájfajta sarvasmarhát hozott be az egyesület útján — az nagyon sikerülni fog.

Meggyilkolt szomszéd. Péter-réve községben borzalmas gyilkosság történt. Vujesin Dusan és Sándor tanya-szomszéd-ságban voltak Kalugyerszky Arzennel. Békésen megfértek egymás mellett, az utóbbi időben azonban apróbb csekélységek miatt örökösen civakotak. Vujesinék jószágait alandóan Kalugyerszky földjére hajtottak legelni. Bár az többször figyelmeztette őket, hogy ne hajtsák földjére a jószágokat. Mikor már igen feszült lett a viszony közöttük, Vujesinék azzal vádolták meg Kalugyerszkyt, hogy több galambot ellopott tőlük, a napokban este azzal a kifogással, hogy a galambokat mennek keresni, beállítottak Kalugyerszky udvarába, ahol Kalugyerszky fiával találkoztak. Heves szóváltás után a Vujesin testvérek meg akarták verni a fiut. Ezt látva az apa, kirohant az udvarra, egyenesen a kutyához, hogy a kutyájával rájesszen a támadó szomszédokra. Vujesinék észrevéve Kalugyerszky szándékát, a magukkal hozott fejszével fejére csaptak, úgy hogy a szerencsétlen ember összezuzott fejjel, holtan terült el a földön. A csendőrség letartóztatta őket és átkísérte az újvidéki törvényszék fogházába. Kalugyerszky Arzennek négy gyermeke maradt árván, anyjuk már régebben meghalt.

Nagy vihar. Zentán a napokban nagy szélvihar dühöngött, amely fákat és táviró pöznákat döntött ki.

Hirtelen megőrült. Bogies Félix szabadkai lakos hirtelen megőrült. A mentők a kórházba szállították.

jobban tudott skandalálni és verselni. Tanárától a jó páter Rokusról, nem egyszer készített rimeket, amiért a jó ember nagyon szerette és ha Kálmán valami csinót követett el, mindig pártját fogta a tanári kar tanácsa előtt.

Vörösmartyt, Kisfaludy Károlyt és Sándort, különösen ennek Himfyt már ekkor forgatta, — és már ebben a korban nyilatkozott benne zseniális vonás, mert nagy barátja volt a szép eszméket tartalmazó könyveknek, gyönyörködött a klasszikusok munkáiban, de nem szerette a száraz elméleti dolgokat.

Mintha csak megérezte volna már, hogy valamikor énekelni fogja: „Ti nagyon tanultok, én nagyon szeretek”.

Nem is más, mint a szerelem avatta költővé és ez a költő-avatás nemsokára be is következett. Megindult ennek folyamata csakhamar.

Tóth Kálmán ezt maga mondja el egy — a Balassa József tanár birtokában levő — kiadatlan hosszabb költeményben.

E szerint 14 éves volt még, midőn egy alkalommal az utcán álmátagon haladva, a leáldozó nap fényének egy ablakra vetődött glóriás sugarainál meglátja egy szép leány halavány arcát (ez még nem a szép „vadrózsa” volt). A kép csodás hatása alatt elbűvölten áll, majd tántorogva, csaknem eszméletlenül megy tovább. Majd visszafordul.

Svájci tenyészállat import.

A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete, amint azt annakidején már ismertettük, folyó évi május hó 19-től június hó 1-ig tartó időben rendezi kirándulását a következő utirányban: Indulás illetve találkozás május hó 19-én délelőtt Zombor vagy Temesvár állomáson és este Budapesten a keleti pályaudvaron, onnan Zágráb, Fiume, Velence, Lido, Milano, Lucern, Bern, Payerne, ahol a bevásárlás s berakodás történik. Május 26-án indulás Payernéből Bern, Zürich, Romanshorn, Lindau, München, Herrenchiemsee, Szalzburg, Wien, Budapesten át haza. Az utiköltség lakással (ellátás nélkül), arról mindenki maga gondoskodik) 110-77 és 27-50 korona, összesen 138-27 korona, mely összeg a bejelentéssel együtt, de legkésőbb május hó 1-ig az egyesületnek (Zombor, Rákóczi ut 17. sz.) beküldendő.

Darabokra szaggatta a gép.

Borzalmas szerencsétlenség történt Topolyán Rác György és társa gőzmalmában. Barna István munkást a transmissziós szij elkapta és a kerék köré csavarta. A gépteremben akkor éppen nem volt senki, de a következő percben több munkás jött be és halálra rémülve látták, hogy egy ember láb, majd egy másik láb esik le a gépről, majd egy emberfej csapódik az ajtóhoz. A gépész hirtelen megállította a gépet és a kerékre racsavarva Barna István törzset találta egészen szétszaggatva. A szerencsétlenség oka az, hogy a szükséges óvintézkedések nem voltak megtéve. Az ügyben a vizsgálat megindult.

Elítelt királysértő. Margit Imre bajmoki földmives a balkáni háború kitörésekor egy koresmában durva kifejezéseket használt a magyar király személyével kapcsolatban. A szegedi törvényszék harmadik tanácsa három hónapi fogházra ítélte el a királysértő földmivest. Az elítelt fölebbezett.

Tűzoltó por. Érdekes új találmányt mutatott be egy német gyár megbízottja Obecsén nagy közönség jelenlétében a tűzoltó laktanya előtti udvaron. Ignex Trokken a neve a pornak, amelyet ha az égő tárgyra öntenek, azonnal elnyomja a tüzet. A próbánál meggyújtottak faanyagot, petróleumot és szurkot, majd benzint és amikor legerősebb lánggal égett, a rászórt portól egy-kettőre elaludt a tűz. A praktikus találmány különösen jelentős szolgálatot tehet a szobátüzeknél és a gyárakban.

Verekedés. Mák Imre, Bálint György és Bálint Tóbiás zentai legények Gruin Boskó vendéglőjében összeszólalkoztak, mire a Bálintok Mákot előbb kézzel, majd pedik szódás üveggel alaposan helybenhagyták.

A leány még mindig ott ül az ablakban. A fiu zavarában köszönti, de leejti a kalapját. A leány látja s felkacag. Szívébe nyilal ez a fiúnak, megsebzetten megy onnan, de az otthon nem nyújt már neki nyugalmat. Hirtelen fellobbant szerelme, a kinevetetés szégyene, fájdalma három hónapig üldözte. Akkor szerzetessé lett a pannonhalmi benecésknél. Atyjának nem volt az ellen kifogása, hogy szorgalmas és csöndes természetű fia ezt a zajtalan pályát választotta. Anyja is — ki maga vitte fel őt 1845. évi augusztus hóban Pannonhalmára —, bár szíve sajgott a válás gondolatától, vizsgálatódott a tudatban, hogy kisebbik fia az ég utait fogja járni addig, míg másik fia a nyugtalan tengeren jár. De a tengerész fiúnak csakhamar még a nyoma is elveszett.

A zárdában Rajnold nevet kapott. Szorgalmas volt s szelid magaviseletű; szerették az előljárói, ő is azokat és tanulóitársait. De csak nem tudott szabadulni szerelmének boldogtalan emléktől; elmékedés, irímadkozás a szíven nem sokat segítettek, lázas képzelődéseit sem oszlatták. Még imáiban is a leány alakja jelent meg előtte, mint az említett költeménynek ez a strófája mutatja:

Ha leomoltam az oltár előtt,
És volt, mi vélem üdvöt sejtett:
Elöttem túlvilági menny gyánánt
A szép Matildnak arca lebegett.

(Polyt. köv.)

Impórt.
Egyesü-
mertettük,
hó 1 ig
a követ-
találkozás
or vagy
apesten a
b, Fiume,
b, Payer-
történik.
a, Zürich,
Herren-
pesten át
s nélkül,
110-77 és
na, mely
egkésőbb
Zombor,

a gép.
Popolyán
Barna
elkapta
abban ak-
övetkező
lára ré-
ajd egy
emberfej
megal-
Barna
aggatva,
ükséges
Az ügy-
gít Imre
öréskor
hasznát
olatban.
esa há-
álysertő

almányt
bizottja
tüzoltó
kken a
tárgyra
A pró-
leumot
legerő-
kettőre
különö-
zizeknél

Gvörgy
Boskó
a Bá-
szódás

an. A
lapját.
dal ez
de az
Hir-
szé-
dözte.
ben-
kifo-
észetű
Anyja
isztus
ajgott
tudat-
járni
geren
nég a

Szor-
ették
t. De
ének
kozás
kép-
is a
em-
a:

Tűz a színpadon. Kossuthfalván a nagyvendéglőben felállított színpadon játszott Rónay Sándor színigazgató társulata. Nemény nap előtt bucsuelőadást rendeztek, mely alkalommal a szabadon égő gázlángok egyikétől meggyulladt a díszlet s pár pillanat alatt lobogó lánggal kezdett égni. A közönséget pánik fogta el és rémülten menekült a színpad felé, többen felugrártak a színpadra, kimentek az égő díszleteket s így sikerült a tüzet eloltani és nagyobb veszedelemtől megmenekülni.

Öngyilkosság. Menyhért Matyás Egypolyai zenész felakasztotta magát. Az 50 éves ember állítólag egy hegedű miatt vesztett volna össze az egyik társával s a feletti bántatásban dobta el magát az életet.

Kigyulladt vasuti kocsi. Baján a tájamatéházai vasuti állomáson az egyik vasúti másodosztályú hocsija kigyulladt. A kocsi zsúfolásig tele volt utasokkal és így a tűz nagy riadalmat okozott. Az utasok gyorsan leugrártak, mire a személyzet lekapesolta a kocsit és eloltotta a tüzet.

Tolvaj szobaleány. Temunovits Zoltán dr. szabadkai ügyvéd följelentést tett a szabadkai rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki huzamosabb idő óta dezsmálja a pénzkészletét. A rendőrség megindította a nyomozást s már el is fogta Torma Ágnes szobaleány személyében, aki tagadta a lopást. A rendőrség kikutatta a leány ládáját, amelyben zálogcédlukra akadtak. A rendőrség vallatására a leány beismerte, hogy ő volt a tolvaj, a lopott pénzen gyűrűket vett, amelyeket zálogba tett. A tolvaj szobaleány ellen megindult az eljárás.

Öngyilkossági szándék. Manojlovity Lázár nádaljai lakos a feletti bántatásban, hogy a felesége beteg, ittas állapotban a kezén az ereket felvágta. Állapota reménytelen.

Kivitték a szemét. Szabadkán a napokban a kenyérgyár előtt elesett egy részeg ember s a szájában levő pipa kiszurta az areát. A mentők kivonultak, de részeg ember helyett egy kis fiút találtak, akit az apja vezetett kezénél fogva a mentőkhöz. A kis fiút Löwy Imrének hívják és a felhalmozott téglarakás körül távdobásokat rendeztek kavicsokkal. Egy ködarab kiütötte a balszemét. A mentők azonnal felvették a kisfiút a kocsira s kivitték a kórházba.

Surranó tolvaj. Dér Pál szabadkai lakos följelentést tett a rendőrségen, hogy a lakásáról egy surranó tolvaj ellopott 400 korona készpénzt és egy 200 koronáról kiállított takarékpénztári betétkönyvet, amelyet azonnal letiltottak a bankban, nehogy felvegye rá a pénzt a tolvaj, akit a rendőrség most keres.

Gyermekek a kocsi alatt. Jónás József szabadkai lakos tizenkét éves Viktor nevű leánya Horvátovcics Antalnéval van alkalmazva. A gazdasszonya a napokban reggel a piacra küldte. A gyalogjárón szembe jött vele Jurics Miklós harmadféléves leánya, Katica, aki gyümölcsöt áruló anyjához tartott. Jónás Viktor karjába vette a kis leányt s a Royal-kávéház előtt akart áthaladni az utca másik felére, amikor arra hajtott vágatva Baics Lajos gazda Marian nevű fia. A rud elütötte a leányt s mindketten a kocsi alá kerültek, amelynek kerekei átmentek rajta. Jónás Vikornak a keze tört el, Jurics Katica pedig súlyos belső sérüléseket szenvedett. Jurics Katicát az anyja a kórházba vitte, Jónás Vikort pedig a gazdája lakásán ápolják.

Emberölés kísérlete. Galambos Sándor munkás, csurogi lakos, berontott apósának, Huszak János csurogi lakosnak házába, hogy azt családi patvarból kifolyólag leszurja. Jelen voltak azonban ebben meggátolták s feljelentették a csendőrségnek, mely a garázda vő ellen a büntető eljárást megindította.

Harcias asszonyok. Kávai Jánosné óbecsei asszony libái az utcán legeleléstek. Ezt meglátta a rendőr és a város-házára akarta hajtani. Csakhamar ott termelt Kávaine és meg vagy öt szomszédasszony és előbb szóval, majd tettleg is bántalmazták a rendőrt. Kávaine egy kövel fején találta a rendőrt, Parteleky Viktor pedig az árokba lökte a köteleességét teljesítő rend emberét s megakadályozták a libák elhajításában. A rendőr följelentette az erőszakoskodó nőt.

Bucsuzás.

Palánkára való végleges elköltözésem alkalmából — hol egy különlegességi dohány-társaság megnyitására kap'am jogot — Zombor város közönségétől, kihez annyi kedves emlékem fűződik, ugyszintén sok jó barátimtól ezuton is bucsuzom és kérem tartsanak meg szíves emlékezetükben, amiként felejthetlenül szívembe zárom azon kellemes emlékeket, melyeket kedves körükből magammal vihetek.

Gruda Pál.

SPORT.

Rovatvezető: Schmidt L. József.

Footballmérkőzés — katonazenével.

Április 27-én, vasárnap délután 4 órakor a zombori sportegylet ujonnan épült hatalmas sporttelepén footballmérkőzést rendez a szabadkai „Bácska” sportklub Délmagyarország bajnokesapatával.

A mérkőzést megelőzőleg délután 3—4 óráig a szabadkai 86. gyalogezred zenekara hangversenyez a sporttelepen. A mérkőzés felidejében és a mérkőzés után is játszik a zene.

A sportegylet vezetősége gondoskodik róla, hogy kellő számú ülőhely álljon a közönség részére. Hűsítő italok, sütemény és egyéb dolgok.

E sporteseménynek ígérkező mérkőzés bevezetője lesz annak a mérkőzés-sorozatnak, mely hivatva lesz arra, hogy a közönségnek állandóan kellemes, jól eltöltött vasárnap délutánokat szerezzen. Az egyesület agilis vezetősége, a lelkes fiatal erőkből össze-verődött hatalmas tornász-gárda alkalmat fog adni a közönségnek arra, hogy ne csak a footballal, hanem a testedzés valamennyi formájával megismerkedjék.

Immár csak a közönségen mulik, hogy programunkat be is váltsuk. Kellő támogatás ellenében mi kellemes szórakozást nyújtunk. Mert az új sporttelep elkészültével megdőltek mindazok az érvek, melyek a lóversenytéren szereplő sportesemények látogatásától elvonták a közönséget, a pálya a város közelében, gyönyörű helyen, a fenyves és a park tövében fekszik. Levegője a park és fenyves közelsége folytán vetekszik bármely üdülő helyével. Maga a football pedig oly izgató, magas színvonalon álló sportjáték, mely ezer változatosságával, meglepő fordulataival egy pillanatra sem untat, hanem percről-percre fokozza a nézők lelkiállapotát. Gyönyörköd-teti a szemet és a lelket. Klasszikus volta

mellett legjobban bizonyít az a lelkes támogatás, mellyel a „hideg és illegmatikus angolok” felkarolják. Egy-egy angol mérkőzésen 50—60000 ember lelkesedik, tombol és viharzik. 50—100 koronát fizet egy-egy helyért és kiváló játékosaik valóságos nemzeti hősök, kiknek szobrot emelnek, költők magas szárnyalású ódáknak dicsoítik.

Mi bizunk! Reméljük, hogy közönségünk, mely számtalan jelét adta sportszeretetének, ezrével keresi fel pályánkat és fillérével támogatja törekvéseinket, melynek célja: szórakoztatni és hazánknek erős, egészséges generációkat nevelni.

A viszontlátásra!

Sportestélyünket május hó 17-én

(szombat) este rendezzük a Vadászkiúrt szálló helyiségeiben és hatalmas nagytermében. Csakugy mint tavaly is, a fiatalság minden tagját belevontuk a rendezőségbe, úgy hogy elsőrendű táncos gárda fogja szórakoztatni hölgyeinket. Nem ígérünk sokat, mert nincs szükségünk rá. Tavalyi estélyünk óriási sikere mellett esődöt mond reklámozóképességünk. Csak egy kérdést kockáztatunk meg: volt-e estélyünköa csak egy lány is, ki nem mulatott jól, ki csak percekig is ült? Olyan leány nincs. Vasatlétaink — vastáncosok, kik fáradtságot, az aggkort jellemző kedvetlenséget nem ismerik. A mi mulatságainkra eljövő lányok csak kitünően szórakozhatnak, mert nálunk a fiatalság, a jókedv, az erő — és a hölgy szeretet.

Versenynaptár.

Folyó hó 27-én: „Bácska” szabadkai sport egylet — katonazenével kezdete délután 4 órakor. Belépődíj: ülőhely 1 korona; állóhely 50 fillér. Diákjegy 30 fillér. Sportjegy 50 fillér. (Sportjegyet válthat mindenki — kinek a Z. Sp. E. által kiállított tagsági igazolványa van.)

Május 1-én. A „szabadkai Munkás Testedző.”

Május 4-én. A „szegedi Athletikai Club” csapata játszik Zomborban.

A zombori Sport Egylet tisztújító közgyűlését, folyó hó 29-én este fél nyolc órakor tartja meg az Elefánt szálló helyiségében. Közgyűlés után társasvacsora. slj.

A zombori Munkás Testedző

II. football csapata folyó hó 20-án mérkőzött az apatini F. C. csapatával és azt 7:3 arányban legyőzte. Bazsó Károly ügyesen és szakavatottan bíraskodott. Gratulálunk!

Menetrend változások.

A m. kir. államvasutak vonalain és az általuk kezelt magán vasutakon f. évi május hó 1-én a nyári menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő téli menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest kel. p.-udvar—belgrádi vonalon a keleti express-vonat Budapestre Belgrád felől reggel 6:25 óra helyett már reggel 6:10 órakor fog érkezni, Budapestről Belgrád felé pedig éjjel 11:20 óra helyett csak éjjel 11:30 órakor fog indulni, belgrádi érkezése és indulása nem változik. A Budapestről Zimony felé jelenleg este 10:10 órakor induló személyvonat Budapestről 1 óra 5 perccel

későbbben indulva, Szabadkára éjjel 3:58 óra helyett 4:01 órakor fog érkezni, Szabadkától Zimonyig a menetrend a mai marad. A Szabadka felől Budapestre jelenleg délután 1:40 órakor érkező gyorsvonat Budapestre már délután 1:30 órakor fog érkezni, a vonatnál a soroksári megállás megszüntetettik.

A szeged-rókus—szabadka—ujdombovári vonalon egy új gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba I. és II. oszt. kocsikkal csatlakozással Ujdombovártt Fiume felől, illetve felé, Szeged-Rókuson pedig az új gyorsvonatpárhoz Nagyvárad, Kolozsvár felé, illetve felől. A Bátaszékről Ujdombovárra délelőtt 9:52 órakor érkező és az Ujdombovárról Bátaszékre este 6:30 órakor induló vonat megszüntetettik, helyettük e vonalrészben két új vonatpár helyeztetik forgalomba, indul Ujdombovárról délután 5:20 órakor, érkezik Ujdombovárra éjjel 11:02 órakor, az új vonatpár Bátaszéken csatlakozást talál Szabadka felé, illetve felől.

A szeged-rókus—zentai vonalon a Szeged-Rókusról jelenleg délután 2:26 órakor induló vonat mintegy 90 perccel korábban fektetettik, miáltal Zentán csatlakozást nyer Szabadka és Obecse, valamint Ujvidék felé.

A szabadka—obecsei vonalon a Zentáról Obecseire jelenleg délután 4:40 órakor induló vonat 50 perccel korábbra fektetettik, miáltal Obecsen csatlakozást nyer Ujvidék és Titel felé.

Az obecse—ujvidéki vonalon az Obecse-ről Ujvidékre jelenleg d. u. 3:45 órakor induló vonat mintegy 90 perccel későbbre fektetettik, miáltal Obecsen csatlakozást nyer Szeged és Szabadka felől.

A vaskapu—titeli vonalon a Vaskapuról jelenleg d. u. 5:55 órakor induló vonat az előző pontokban jelzett módosításokkal kapcsolatosan mintegy 90 perccel későbbre fektetettik és menete gyorsítottik, Titelre este 7:54 óra helyett este 8:58 órakor fog érkezni.

A zombor—ujgombosi vonalon Zombor—Apatin közt egy új vonatpár helyeztetik forgalomba, indul Zomborból reggel 4:27 órakor, érkezik Zomborba reggel 7:45 órakor.

HIRDETÉSEK.

1545/1913.

Pályázati hirdetés

Küllőd községénél irnoki állásra.

Évi javadalom: 1200 korona.

Határidő: **május hó 5.**

Zombor, 1913. április hó 16.

T Á R C Z A Y,
főszolgabíró.

10. sz. M. b. 1913.

Meghívó.

A bezdáni szigetet ármentesítő és belvizlecsapoló társulat **1913. évi május hó 3-án (szombat) d. u. 2 órakor** Bezdánban, a község háza tanácstermében **közgyűlést** tart, melyre az érdekelteket ezennel meghívom.

T á r g y:

1. A társulati autonómiát visszaállító miniszteri rendelet meghirdetése.
2. Társulati elnök és választmányi tagok megválasztása.

Zombor, 1913. április hó 18-án.

LÁNCZKOR ANTAL,
miniszteri biztos.

Zongora tanítás.

Zeneakadémiai módszerrel zongoratanítást vállalok. Cim a kiadóhivatalban.

1916.kig. 1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Bács Bodrog vármegye palánkai járásának Szépliget nagyközségében a községi jegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-a, illetve az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi május hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig** hozzám nyujtsák be. A később beérkező, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelmen kívül hagyom.

Az állással egybekötött javadalmas a következő:

1. évi 2540 korona készpénzfizetés (amelybe a községi gyámpénztár kezeléseért járó tiszteletdíj, valamint a természetben kiszolgáltatandó 20 mm. buza és 21 köbméter kemény tűzifa váltásárára is be van számítva);

2. szabad lakás (amelyet a község tartozik mindenkor jó karban fentartani és amely után a házadót a község fizeti);

3. 199 □ öl házikert, 418 □ öl szérűskert, 640 □ öl szőlő és 16^{1025/1860} hold szántó föld és legelőilletmény haszonélvezete, mely földek után az adót a jegyző köteles fizetni;

4. a magánmunkálatokért szedhető díjak.

A választás kitűzése iránt külön fogok intézkedni.

Palánkán, 1913. április hó 20-án.

Z S I G M O N D,
főszolgabíró.

Thurszky János szondi föld-birtokosnak a vasuti állomáshoz közel fekvő 165 kat. holdnyi I. minőségű legelőjére szarvasmarhák legeltetésre elfogadtatnak.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Spanyol József városi tanácsnok Zomborban**, ahol egy szersmind a jelentkezések eszközrendők.

11221/1913. szám.

Hirdetés.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége pályázatot hirdet a vonalain legközelebb betöltésre kerülő állomásfelügyelő-raktárnok- és kalauz jelölti állásokra.

Pályázhatnak oly feddhetetlen előéletű magyar állampolgárok, akik 18. életévüket betöltötték, de 35 évnél nem idősebbek, és valamely középiskola vagy polgári iskola alsó négy osztályát, illetőleg ezekkel egyenrangú más iskolát sikerrel elvégezték.

Azok, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, katonai igazolványukat tartoznak bemutatni.

Az állomásfelügyelő és raktárnokjelölti állásra folyamodók az említett kellékek beigazolása esetén kezdetben 2 korona napi-bérral alkalmaztatnak s az előirt szolgálati ruhák birtokába jutnak, azonkívül **a szakvizsgálatok letétele után fokozatos napibér emelésben részesülnek**, míg a kalauzjelölti állásra pályázók 3 hónapig mint segédfekezők tartoznak szolgálatot végezni, mely idő elteltével 2 korona napibér élvezete mellett kalauzjelöltté vétetnek fel, az előirt szolgálati ruhák birtokába jutnak és szolgálati utazásaik után a szabályszerű kilométer és órapénzben részesülnek.

A pályázati kérvények 1 koronás okmánybéléssel ellátva és eredeti okmányokkal felszerelve legkésőbb **folyó évi május hó 15-éig** a magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetőségéhez nyujtandók be.

Szeged, 1913. évi március hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazunk.)

3-1

E L A D Ó.

Elköltözés miatt eladó zongora, butor, házi felszerelés a Flórián-utca 13. sz. alatt.

1201/1913.

Pályázati hirdetés.

Az Urszentiván községben megüresedett községi segédjegyzői állásra **1913. évi május hó 25-iki** határidővel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni szándékozókot, hogy felszerelt kérvényüket fenti határidőig hivatalomhoz nyujtsák be.

Az állás javadalma a községi pénztárból 800 korona és 200 korona állami kiegészítés.

Az illetmények előleges havi részletekben utalványoztatnak ki.

Ujvidék, 1913. április hó 12-én.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

2-2

Eladó üzlet.

Szilágyi községben 800 m² föl belterületen jóforgalmu helyen 14 éve fennálló

bolt, korcsma és mészárszék

családi viszonyok miatt eladó. Bővebb értesítést ad

Hózsá Mihály
Szilágyi (Bácsmegeye).

Eladó birtok.

Zalamegyében a megye székhelye mellett 500 magyar hold prima birtok felszereléssel és terméssel együtt 320 ezer koronáért azonnal eladó. Komoly reflexióknak bővebb felvilágosítást ad **GOLD JÁKÓ** takarékpénztári tisztviselő **DOMBOVÁRON.**

Kitüntetések :

Arad
Budapest
Budapest
Belgrád
Győr
Lovrin
Berlin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

*-16

!! FAJTOJÁSOK !!

Reitter Oszkár főkapitánynál,
NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozatott fajtisza tellvér
Hófehér Orpington
Hófehér Wiantotte (amerikai kitünő téli tojók)
Fekete Langsán
Kendermagos Plimut Rocks
Sárga orpington tyúk; továbbá
Hófehér óriási pekingi kacsa.

TOJÁSOK DARABJA 60 FILLÉR!!
Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes.
Állami nagy aranyérmek.

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

L a k h á z.

Ujabb építkezési házat keresek Zomborban, legalább 400

öles telken, a megyeházához közel 5-6 szobával. Minél kimerítőbb ajánlatokat vételár és fizetési feltételek jelzésével és méretes vázrajzzal kér **dr. F.** poste restante **Veprőd.**

Közvetítők kizárva.

2-2

Kiadó lakás.

Egy háromszobás lakás mellékhelyiségekkel Árok-utca 11/a sz. alatt olcsón kiadó.

— Bővebbet a házban.

UJ RÓFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. sz. a. Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

uj rófös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolcsóbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szives rendeléseit várva, maradtunk

kiváló tisztelettel

10-17

DÓDITS és OPANCSÁREVI.

TELTSC H G Á S P Á R

optikai, elektrotechnikai, mechanikai műintézete és bőröndgyára

Telefonszám 103.

ZOMBOR.

Petőfi-utca II. sz.

Szemüvegek, cvikkerek, látcsövek, lorgnok; vatta, hőmérők, sérvkötők, haskötők és egyéb orvosi és betegápolási cikkek állandó nagy raktára.

Villamos csillárok óriási választékban.
Zsebvillanylámpák és állandóan friss elemek.

100-94

Villamvilágítási, házi csengők és villamoserőátviteli berendezések olcsón, gyorsan és szakszerűen eszközöltek. Lombfűrész-deszkák, minták és a hozzávaló kellekek.

T á s k á k, k o f f e r o k, b ö r ö n d ö k
állandó nagy raktára és gyártási helye.

Szaktámba vágó mindenféle javításokat olcsón elvállalom és gyorsan, pontosan eszközölöm.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-73 igényeknek megfelelő !!

LAKÁSBERENDEZÉSEK,
uri szobák, szalonok,
ebédlők és hálószobák nagy raktára.

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmodernebb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.